

ШУМАДИЧКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНѢЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издавателъ Любомиръ Н. Ненадовиќъ.

ТЕЧ. V.

Овай листъ излази на табаку Вторникъ и Петкомъ. Цѣна му је за три мѣсека 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5, крайц. за трипутъ.

№ 16.

ПИСМО

младогъ Србина В. Ј. изъ Хохенхайма, гдје се учи, у Београдъ брату свомъ подъ 21. Септ. 1855. писано.

Чимъ је наступило ове године у Хохенхайму оно пріятно време, кадъ духъ ћачкіј нје везанъ више за једнострана занимаша, него је слободанъ у свестраномъ послу свомъ: оставио самъ био место ово, съ намѣромъ, да преко Брисла у Паријъ путујемъ.

Желio самъ, да са сигурніјимъ цепомъ видимъ Райнске предѣле Немачке у Белгіји, па ме је то склонило да идејь овимъ путемъ у Паријъ.

Изъ Хохенхайма дошао самъ (17. пр. м.) у Штутгартъ, а одовудъ у Хайделбергъ. У Хайделбергу пробавио самъ цео данъ. Ту самъ найзадовољни био са положајемъ и околинама хайделбержкимъ. Поодје самъ онай романтични замакъ на Гайсбергу, одкудъ је лепо погледати, како се Хайделбергъ протеже у теснацу између сјеверногъ одкоса Баденскогъ Шварцвалда и Нѣкара; био самъ и на сјевернїј страни Хайделберга, на деснїј обали Нѣкара, одкудъ се виде развалине замка на Гаєбергу у највеличественјемъ положају; провидјо самъ потомъ, доста богатыј музеумъ хайделбержкїј, и био самъ на гробу пок. П. Протића Соколјанина; па самъ се онда одвезао по гвозденомъ путу у Манхаймъ.

И ово мѣсто допало ми је се највише збогъ лепогъ положаја свогъ на утоку Нѣкара у Райну. Преко Нѣкара води вешто саграђениј мостъ са ланцима, а преко Райна је бродскїј мостъ, кој саединjava Манхаймъ и Лудвиксхафенъ на левој обали Райн. Я самъ провео ноћи и полакъ дана у Манхайму. Видјо самъ ту кућу, гдје је живио некадъ Шилеръ, и ону, гдје је Коцебу је одъ Санда убиенъ био, као и место, гдје је Сандъ самъ себи смртну рану задао. Осимъ тога, поодје самъ језуитскїј колегијумъ, синагогу и 150. стопа дугачкиј замокъ манхаймскїј; па самъ се опростио, потомъ, са угледнимъ, у правомъ углу пресецајућимъ се улицама Манхайма, и прешао самъ у Лудвиксхафенъ, одкудъ самъ преко Вормса у Майнцъ дошао.

У Майнцу, гдје самъ остао цео данъ, видјо самъ поредъ Гутенбергове штатуе и кућу, гдје је славни Гутенбергъ прву књигопечатњу отворио; поодје самъ катедралну цркву, која је снабђена са б мањи и већи торони, и прогледао самъ са главногъ одъ овихъ, који је 390 високъ, дражестну панораму Майнца на левој, и Кастела на деснїј обали Райна, која је, примајући у себе наспрамъ Майнца Майну, у тихимъ кривудинама међу любкимъ обалама изчезавала. Затимъ поодје самъ још чуvenу сајузничку тврдину Майнцъ, и био самъ у вече у театру на представљеню „Маріја Стуартъ“ одъ Шилера. Сутра данъ прешао самъ преко бродскогъ моста у Кастелъ, одкудъ се види Майнцъ, у најлепшијемъ положају на Райну. Изъ Кастела, кој се сматра као предградје Майнца, отишао самъ у Висбаденъ, престолно место у Херцогству Насавскомъ.

У Висбадену био самъ само полакъ дана. За то време поодје самъ ту лековита купатила са врелимъ (45 — 52° Р) изворима, гдје се сваке године преко 25.000 странаца наоде, и ишао самъ у грчку капелу на Ремербергу, која је подигнута у споменъ, пре 10 година преминувше херцогинје Насавске а принџезе Руске, Елисавете. Ова капела је и съ поля и изнутра нештедно са златомъ искићена; али је и виђена вредна. Са Ремерберга, одъ грчке капеле, види се цео Висбаденъ у пріјатијемъ положају на јужномъ подножју Таунуса. Изъ Висбадена дошао самъ у Бибрихъ, гдје је летња резиденција херцога Насавскогъ. Ово местанце је само једанъ сатъ одъ Висбадена удаљено и лежи на Райну. Я самъ провидјо у Бибриху, само дворъ херцоговъ, кој са райнске стране најпріјатији погледъ има; па самъ отуда пешице продужио путовање по поредъ Райна. Ово ми је било тимъ пре могуће, што је мой другъ, Јосифъ, кој је збогъ оскуднијегъ стана принуђенъ био преко Штрасбурга у Паријъ ићи, мое ствари са собомъ однео био. Попавши у 4 сата подне изъ Бибриха, стигао самъ у вече у Елтвину, пріјатију варошицу на Райну. Ту самъ преноћио, па самъ сутраданъ у 4 сата ујутру, наново започео пешице путовање по најдражестијемъ предѣлу райнскомъ, Райнгауу. Поредъ богатоплодни башта райнски, кој су ми се првый дана пешачена поглавито на угледъ стављаје, наступили су садъ и хвалљни виногради райнски, кој су ме се и сувише

тицали. Я самъ путовао 4 сата, непрестано поредъ при-
лѣжно обѣланы винограда и примѣрно урађены гашта, ски стѣна налази се на левой обали Райне бршљаномъ
докъ самъ, преко Ербаха, Хотенхайма, Естриха, Мител-
хайма и Винкла, любки села на Райни, дошао у замокъ
Іоханисбергъ. Іоханисбергъ припада князю Метернху, и
приноси му годишње до 40.000 талира. Я самъ ту преба-
віо неколико сатій. Пріявіо самъ се управителю бо атогъ
добра Метерниховогъ, па ми є дозволјено было да пре-
гледамъ цео замокъ са околинама његовимъ. Тишице
су ме пљнили ту незаборавими погледи са балкона зам-
ка на дражестие обале эміовидне Райне, коя се губила
међу найромантичнимъ поланама съ юговосточне, а џбу-
настимъ бреговима са њеверозападне стране. Са Јоханис-
берга сишао самъ у Гайзенхаймъ, село на Райни; а од-
тудъ самъ после путовао на пароплову по Райни. Я самъ
читаюћи некадъ путничка описанія райнскаго предѣла, дра-
жао, да су то сама претеривана; али садъ самъ увидіо,
да су недостаточна била сва та излагана райнски дра-
жестіј. Я самъ и у нашој отаџбини, а и у Карпатскимъ
предѣлама у Мацарской нагледао се природны лепота; а-
ли ми нигди задовољство ће истицло сузе изъ очію, као
што се то врло често догађало, кадъ самъ путовао по
средњој Райни, коя, по већој части, противе у наглимъ
кривудинама између високи стѣна. Ако сте путовали по
овомъ предѣлу Райне, лако вамъ є знати, како є лепо са
пароплова погледати, кадъ се на найузвишенијемъ връчу
райнско-обалногъ брега укажу сурвите каквогъ градића
иљ манастира, иљ кадъ се на мањемъ брежуљку райнски
обала појави какавъ обитаемый замокъ, обгрљивъ са бащ-
тама, кое су са цвећемъ застрте, па се на подножју о-
вогъ, дужь Райне, простире каква весела варошица иљ
селце, и после како є лепо позорије на самой Райни, кадъ
ју гомила сукобљаваюћи се пароплова запенуши! —

Започевши паропловно путованје по Райни одъ Гай-
зенхайма, спајо самъ најпре на десной обали Райне Ни-
дервалдъ, и на подножју овогъ село Ридесхаймъ, а съ
лева наспрамъ Иndervalda, видіо самъ село Камптенъ на
подножју 550' високогъ Ромуберга. Затимъ слѣдовао є
Бингенъ, погранична варошь Прайске и Насавске, на ле-
вой страни Райне, и, недалеко одъ овогъ, Майзетурмъ на
једномъ острову на средъ Райне. Иза Майзетурма видиле
су се съ десна Еренфелзке развалине на једной високой
стрмой стѣни а съ лева, наспрамъ овь, сурвите одъ Е-
лизенхехе. Одовудъ после, па до Кобленца текла Рай-
на по романтично-мрачној долини, ограниченой съ обе-
стране съ узвишенимъ стѣнама, кое су окићене биле, на-
рочито са ритерскимъ замковима. Одъ најважнији точкѣ,
долази најпре съ лева замокъ Райнштайнъ, собственость
прайскогъ принца Фридриха, и надъ овимъ Фалкенштайнъ;
затимъ на истој обали, Сонекъ, Хаймбургъ и Фирстен-
бергъ; а съ десна лежи замокъ Лорхъ. Потомъ, долази съ
лева Бахарахъ, стара варошь Прайска, и надъ овомъ замокъ
Шталекъ, а съ десна Каубъ наасавска варошица и надъ о-
вомъ замокъ Гутенфельсъ. Наспрамъ овь места подигнутъ
є Пфалцъ на средъ Райне. После Каубе слѣдуетъ съ лева Обер-
везель, стара варошь прайска, окружена са древнимъ зи-
динама и кулама. Надъ обервезелскомъ црквомъ подиже
се єданъ бргъ, на връчу когъ се види Шенбургъ, замокъ
прайскогъ принца Албрехта. Одавде тече Райна крозъ
єданъ кришнй теснацъ, после когъ долазе Лурлайске стѣ-

не, где є опасна места за бродове. Наспрамъ Лурлай-
скому обѣланы винограда и примѣрно урађены гашта, ски стѣна налази се на левой обали Райне бршљаномъ
окићена колеба, одкудъ єданъ Райнацъ са пущавомъ
пистола пробуђує огромне одеке, кои после одъ лур-
лайски стѣна сильно дѣйствую на уво паропловногъ пут-
ника, докъ ји реченый колебарь са свиркомъ својомъ оп-
еть неублажи. Иза лурлайски стѣна наступа съ десна
Св. Граухаузенъ, насавска варошица, а съ лева Св. Јоаръ,
любка варошица прайзска, надъ којомъ се узвишају
сурвите Райнфелзкогъ градића. За Јоаромъ слѣдује съ
левиа Велмихъ на развалинама Тунбержкогъ замка, а съ
левиа Хирценахъ, опеть съ десна манастиръ Берихоферъ,
на подножју Штернбержки и Либенштайнски развали-
на, одъ кои се последњи зову „Браћа“; а съ лева Бо-
пардъ, старимъ зидинама окружена варошица на подно-
жју Маренбержкогъ манастира. Съ десна слѣдује, даљ,
Остершпай са Либенежкимъ замкомъ и Брайбахъ са ста-
римъ Маркесбургомъ; а съ лева Рензе, древна варошица,
где є се држао некадъ изборъ царева немачки.

ПОДГРЂВЦИ

(край)

Мы одосмо и говорисмо опеть на сваку руку о той
чудноватой трговини; я са тегобомъ на срдцу, а онъ из-
гледаше, да ће ни најманъ забунѣње, и рекне ми: „Тай
новацъ — неће онъ никако моћи скупити; а да башъ то
буде, то бы жену и децу мою спасло. Мени се неможе
никаково зло догоditи, јер є душа моя у Божјој руци
а онъ є неће упропастити!“ Я самъ свакојко кушао, не
бы ли та јошь икако одъ те намере његове одвратити
могао, али бадава, немого у томе успѣти. Онъ є при
томъ страшномъ заключеню своме остао, да даву старцу
речь одржи. Што годъ ми є казао, видило се, да є онъ
све то по дугомъ разсѹђено у себи заключіо био, и
кадъ три дана протекоше, позове ме онъ опеть са со-
бомъ на ово пуно судбине место.

Наскоро приспемо тамо, где смо и пре были. Стара-
цъ изиђе предъ насъ и рекне: „Еси л' ту?“ Забоде па-
лицу свою у земљу, извуче папиръ єданъ изъ недара
свои и запыта: „Ешь ли доста полица ова?“ Я реко: „По-
лица є ова точна и добра.“ На то се окрене прателъ
мој къ мени и рекне: „Одправи полицу ову мојој жени
али јој не пиши, подъ којимъ самъ ју є условијама добио.“

Затимъ ме срдачно полюби и рекне: „То є за мој
добру жену и за мою милу децу; я самъ имъ се при раз-
станку заверјо, да ћу се за њи бринути. Слава и хва-
ла Богу, желя се моя испунила!“ Онъ се разстави одъ
мене и оде съ пустинијкомъ дубљу у шуму.

И самъ се сметенъ и упрепашћенъ кренемъ одтуда
одправимъ полицу жени прателя мога, и немогу описа-
ти како ми є было. Непрестано самъ тамо амо тумарао
и опеть нигди мира и покоя наћи нисамъ могао. Самъ
нисамъ знао, шта да предузмемъ чинити.

Шта да радимъ? Тако реко самомъ себи. — Да
да се у овогу туђој земљи, самъ самџитъ безъ икога
свога, усудимъ да јавимъ, шта се догодило? Ко да ме чује

Ко да ми веруј? А нисамъ ли и самъ овде највећој опасности изложенъ? Може быти, да старца још ща више у радници нѣгови и покровительствују? Нити самъ могао ща ести, ни пити, ни спаваги; душа је моя непрестано у страшитимъ мукама била. Осамъ дана минуше, и још никако немого самъ са собомъ на чисто да будемъ, незнадо ща да чинимъ, чимъ ли самъ себи да помогнемъ. Непрестано ме је нешто гонило, да гледамъ до знати, ща се съ приятелемъ моимъ збило. Тако наоружамъ се са две добре мале пушке, одемъ тамо и потражимъ у шуми старца. Опазимъ га у пештери једной, где на колени клечи и у себи се Богу моли. И самъ клекнемъ на колена и управимъ молитву Богу. Мало часъ подигне се старацъ, погледи ме и рекне:

„Шта ћешъ ты овде?“ Я се дигнемъ горе и рекнемъ му: „Честна Старино! ты си се Богу моли, и молитва је твоя Богу отишла; ако желишъ, да молитва твоя саслушана буде, то саслушай и ты мене. Заклинемъ те са свачимъ онимъ, што ти је свето, заклинемъ те са самимъ Богомъ, коме си молитву твоју управио, покажи ми прателя мага, и дай ми известје, каква је судбина нѣгова.“

Старацъ ми простодушно одговори: „Истина, я самъ га исплатио и онъ је мени припао; али опет јој да знашъ, ща је съ њимъ: оди са мномъ.“ Узме ме за руку, проведе ме крозъ пештеру и доведе ме къ високимъ једнамъ вратима у стѣни. Ту онъ куцне трипуть. Врата се отворе — и ахъ, Боже мой, ща садь да видимъ! дванаестъ су људи ту седили, привезани ланцемъ за велику кладу једну, занимаюћи се, као што се видило, са мешавиномъ свакояки трава и течностіј једно съ другимъ. Али ми старацъ рекне: „Нездржавай се ту, већъ айде са мномъ даље; него буди при себи и спреми се да најужасніје позорије видишъ, каково само измислити и представити себи можешъ.“ Съ тимъ речма отвори друга врата, уђе са мномъ у велику једну пећину и рекне ми: „Ето видишъ!“ — Я незнадо, ща самномъ бы; духъ ме остави, и као

мртавъ стаја ту. Ладанъ зной полје ми чело, жиле ми се одъ страха и ужаса окамене. Ту опазимъ млога людскатија разширену и на сувимъ жилама висећа, који ни мртви ни живи, подъ бесниломъ највећу муку причиняваћи, животъ свој губе, и на њинимъ устма трску, цевь, у коју они у очајању јеђе свој шикћу. Напоследку проговорије: „Кој је између ти пратель мой?!“ Старацъ покаже ми га съ прстомъ и рекне: „То је онъ! Јоште ће одприлике једанъ сатъ живити.“ Прићемъ къ вѣму и нађемъ га у најстрашніјој помами и беснилу! Био је сама кожа и кости, очи су му изъ шупљине свое изкочиле, образи су му били земљане бое, коса му је стаяла као чекиња. Погледа ме разлучавајући се съ душомъ и прошапута: „Прође већъ све, све је претрпљено! Избављена је жена моя, деца су моја избављена!“ — Я се заплачамъ на гласъ и рекнемъ старцу: „Како се можешъ молити Богу, који обдржава све људе и носи ји у недрима својима? Како ћешъ моћи представити суду Божијемъ и извинити се за ово, ща овде чинишъ?“ Старацъ ми одговори: „Буди при себи и паметанъ; јер ща овде видишъ, то је воля пратитељства ове земље. Мы правимо отровъ. Овде се израђује; јер држава то заповеда. Чувай се рђаве речи, јер ћешъ иначе сурвати се у пропасть. Прашакъ једанъ доводи апсенике ове у беснило, а изъ нњовы бала произлази страшна есенција. Овде смрт има свою рукодѣлју свју страота, одавде изилазе велика, майсторски израђена дѣла.“

„Наполѣ!“ викнемъ ја, „пусти ме на чистъ воздухъ! Нећу заборавити, ща самъ овде видјо. Съ Богомъ! Нека те праведный, вѣчный судија, ако се томе надати можешъ, спасе!“ Онъ ме погледи и насмеје се; смей, који је срдце мое паро. Я поитамъ, што самъ брже могао, изъ је ужаса пуне земље; али јена и деца пратела мага, који је срдца и безъ тога туга разтрзала, недознадоше никда, ща се о несрѣћнику, мужу и отцу, да ји одъ сиротинѣ изтрнче, догодило.

ДОМАЋЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б І Ј.

По гласу „Званични Новина“ постављање је привредни членъ Суда Окр. Црнорѣчкогъ г. Стеванъ Андрејић за дѣйствителногъ члена истога суда; а исто тако досад, контрактуални Телеграфиста београдске штације г. Василиј Живановић за дѣйствителногъ Телеграфисту исте штације.

Телеграфиста и Рукователь београдске штације Алекса Поповићъ, после дугогъ болovanja преставио се између 6. и 7. овогъ месеца.

Т У Р С К А .

„Журналъ де Константинопљ“ доноси намъ оваки важнији царски Хатъ-Хумаюнъ, који садржава потанко

ону 21. точку о правама и повластицама, дарованымъ христијанскимъ и осталимъ не-мусломанскимъ поданицима турскогъ царства, и који гласи овако:

Хат - Хумаюнъ.

Теби, мой велики везиру, Мехмедъ Еминъ Али-пашо, који си украсио моимъ царскимъ почетнимъ знакомъ Мецидије првогъ степена, и знакомъ личне заслуга, нека ти Богъ подари величану и нека удвои твоју власт и достоинство.

Моя је наймилја жеља била, да утврдимъ и обезбедимъ срећу свју класа житеља, које је божји промысао подчинио моме царскоме спирту, и одъ времена ступања могъ на престољ, я самъ на ту цѣљ обратио моју највећу пажњу и ради ње чинио највећа напрезана.

Хвала и благодарење нека буде Свемогућемъ, ова непрекидна напрезана и пожертвованя већь су принела полезне и многобројне плодове. Одъ дана на данъ све се већма увеличава срећа мои народа и богатство и благостанъ мои земаља. Желећи данасъ, да обновимъ и разпространимъ новоуведена установлена ради те цјели, да се получи таково станъ и поредакъ ствариј, кои бы сходанъ био достоинству мого царства и положају, кои оно заузима између осталы образованы народа, и почемъ су права мого царства получила вѣрношћу и похвалнимъ пожертвованьмъ свио мои поданика и благоволителнимъ и прјатељскимъ подпомагањемъ велики сила мои племенити сајзника, таково освећенъ, кое ће быти почетакъ новогъ живота и епохе, — я самъ намѣрању, увеличати унутрашић благостанъ и усрѣћити све мое поданике, кои су предъ моимъ очима сви равни и мени подѣлико мили, и кои су између себе способни чувствованияма честитости и отечестволубија, и радъ самъ набавити и створити онаква средства, коя ће благостанъ мого царства одъ дана на данъ све већма узвышавати.

Я самъ дакле рѣшио и заповѣдамъ, да се изврше следујуће мое наредбе:

Гарантіје, кое су одъ наше стране обећане Хат-Хумадијомъ одъ Џилхане и Танзиматомъ свима поданицымъ мого царства безъ разлике класе и вѣрозакона, поради безбѣдности нյове личности и нյовогъ имана, и поради обезбѣђеня нյове чести, данасъ се стално потврђую, и да бы се оне оствариле и подпуну у животъ ступиле, предузете су найстрожије мѣре и издане су найточије наредбе.

Сва црквена права и повластице, кое су јоштъ одъ старине одъ стране мои предака, а и у доцнїја времена дароване свима христијанскимъ црквама и свима осталимъ не-мусломанскимъ вѣроисповѣдима, кое се у моме царству подъ моимъ покровителствуюћимъ штитомъ налазе, быће потврђена и ступиће у животъ.

Свака христијанска и све остale не-мусломанске цркве быће обvezане, да за једно определено време и посредствомъ једне комисије, коя ће се на ту цјель изъ нѣне средине саставити имати, са моимъ високимъ дозволенијемъ и подъ надзираньмъ мое блистательне порте, претресу своя досадана права и повластице, да ји испитаю и и потемъ поднесу мојој блистательной Порти све форме, кое бы напредакъ и духъ времена захтевао. Права, дарована патрјарсима и епископијама христијански цркви Султавомъ Мехмедомъ II. и нѣговимъ преемницима, быће доведена у сајзъ и сагласије са новимъ повластицама, коя наша племенита и благоволителна воля и намѣра поклана реченымъ црквама. Начело да се патрјарси за цело време свога живота бирају, быће, почемъ се претресу и развиде досадъ постојаша правила о избору, точно наблудавано сходно ферманима нյовогъ постављања и наименовања (инвеституре.) Патрјарси, митрополити, архиепископи и епископи и рабини полагаће при ступању на ово достоинство заклетву, и то по формули, којо ће моя висока порта у сагласију и споразумленју са поглаварима речены вѣроисповѣдима саставити и прописати. Сви до-одци и десетци црквени быће укинути и замѣниће се наставника оваковы учебны заведенија, стояће подъ над-

сталнымъ приходомъ патрјарха и осталы црквены поглавара, и платомъ по правичности саразмѣрномъ чину и достоинству разны членова клира.

У покретно и непокретно имањи разны христијански црквиј неће се дирати, но ипакъ ће зато стояти мирска администрација христијански цркви и осталы не-мусломански вѣроисповѣдим подъ заштитомъ једне скupштине, коя ће быти састављена изъ средине дотични вѣроисповѣдни общества, и то изъ духовни и мирски членова.

По варошима, варошицама и селима, где је цело жительство једногъ истогъ вѣроисповѣданіја, неће се никакве запреке полагати поправки, по свомъ првашањемъ плану и изгледу, зданіја, опредѣлены за богослуженіе, за школе, болнице и гробља. Планови речены зданіја, коя се изнова имала подизати, быће по полученомъ одобрению патрјарха и осталы вѣроисповѣдни поглавара поднесени мојој високой порти, коя ће ји одобрити мојомъ царскомъ наредбомъ, или коя ће за неко определено време своя примѣчанија чинити.

У овимъ мѣстима, у коима не бы было жителя другогъ вѣрозакона, неће быти ни једна црква узнемиравана у явномъ исповѣданю свое вѣре. У варошима, варошицама и селима, где бы жительство мѣшовите вѣре было, моћи ће такође свако црквено общество, објављајуће у једномъ изключителномъ крају, оправљати сходно горенаведенимъ предписима свое цркве, школе, болнице и гробља. Кадъ бы се пакъ радило о подизању новы зданіја, захтеваће се преко патрјарха или други дотични црквени поглавара пуждно дозволенъ и одобренъ одъ мое високе порте, коя ће то своимъ височайшимъ рѣшенiemъ потврдити, ако не бы томе случајно на путу быле какове административне препоне. Посредованъ власти администрације у свима дѣлами овакве природе быће сасвимъ бесплатно. Моя висока порта предузеће енергичне мѣре, да бы обезбѣдила свакомъ вѣроисповѣданју, ма колико било число нѣговы послѣдователя, пуну слободу нѣговогъ упражњаванја.

Будући се свака вѣра може и моћиће слободно упражњавати у моимъ земљама, зато неће нико быти узнемираванъ у исповѣданју свогъ вѣрозакона, и неће му се у томъ смотрену никаква обида наносити. Нико се неће моћи приморати, да промѣни своју вѣру.

Будући да постављају и изборъ свио чиновника и свио остали званичници мого царства зависи единствено одъ мое суверенске волје, зато ће сви поданици мого царства, безъ разлике народности, моћи получити државна званіја, и быће у стану до исты доспѣти по своимъ способностима и заслугама, и сходно правилама, коя ће се уобичаје у томъ погледу упражњавати.

Сви поданици мого царства быће безъ разлике примани у грађанска и воена школска заведенија правительства, ако само испуне условија возраста и испита, кои је потанко разложењу у устройственемъ правилама речены заведенија. Шта више, свако вѣроисповѣдно общество имаће власт, да подигне школе за науке, художества и радионост. Само начинъ предавања и изборъ наставника оваковы учебны заведенија, стояће подъ над-

зирањемъ (контроломъ) једногъ мѣшовитогъ совѣта за явно настављенъ, којъ ће совѣта членови быти постављени царскомъ наредбомъ.

Сва трговачка исправителна и криминална дѣла и одношени између мусломанаца и христіјански или остали не-мусломански поданика, или између Христіјана и други не-мусломански житеља рѣшаваће мѣшовити судови. На тима судовима поступаће се явно, парничне стране биће пуштане и доводиће своје сведоце, а нјово казивање ће примано безъ разлике подъ заклетвомъ положеномъ по вѣрозакону сваке вѣре.

Грађанске парнице судићесе явно, по законима и уредбама на земальскимъ измешанимъ судовима, у присуству губернатора и мѣстногъ судије. Посебне грађанске парнице па и о наслѣдству и остale те врсте између поданика једногъ истогъ христіјанскогъ обреда, или између различни обреда не-мусломански, моћиће се по зактевавању, предати суду патријарховомъ или обшинскомъ.

Закони казнителни, поправителни и трговачки, и правила судейскогъ поступка за измешане судове, ће ће што пре попунѣна и у законикъ стављена. Преводъ тогъ законика обнародоваће се на свима љезицима који по царству постоје.

Што пре поступиће се, къ реформи казнителне система за апсане, за казнителне и поправителне домове и заведења, како бы се права човечества слагала са правдомъ. Никаква тѣлесна казнь, ни у апсу неће се налагати другчје него по правилу мое В. Порте, а што є годъ налижъ на тортуру (мученї), неће се трпiti.

Преступљења, што се тогъ тиче ће строго казнѣна, па ће и саме криве власти и нјови чиновници по криминалномъ законику казнѣни быти.

Устројство полиције како у престолной тако и у провинцијалнимъ варошима, дотераће се тако, како ће личност и иманѣ свијо мирни поданика обезбеђено быти.

Будући да једнакост пореза доноси једнакост тетра, као што једнакост дужности доноси и једнакост права, христіјански и остали не-мусломански поданици мораће као што є већъ пре решено, пасти подъ законъ военогъ пописа. Допуштење ће быти одкупъ и замена. Явљење ће быти што пре законъ о начину допуштания и службе у војсци христіјански и остали не-мусломански поданика.

Приступиће се къ реформи што се тиче састављања провинцијални и обшински судова, како бы се искрено избрали чланови обшински мусломански, христіјански и остали, и осигурала слобода гласања у судовима.

В. Порта употребиће најснажнија средства, да дозна точно савѣтована и рѣшенија.

Будући да су закони, који уређују куповину, продају и располагају са непокретнимъ добрама једнаки за све поданике мoga царства, ће допуштено странцима пристајанати добра у моимъ државама, подвргавајући се законима и правилама полицайнимъ, и носећи терете, које и урођеници, и пошто се учини поравнанъ са страннимъ силама.

Порезъ узимаће се одъ свијо поданика мoga царства безъ разлике разреда и вѣрозакона. Тражиће се најава- вратити.

ча средства, да се одклоне злоупотреба у скупљању пореза а нарочито десетка. Системе непосредногъ скупљања увешће се што пре, место закупа у свима гранама државногъ прихода. Докъ јоштъ ова система трае, најстрожје ће быти забранјено, да ни једанъ чланъ надлежателства и ни једанъ меџлиса не узима подъ закупъ, или да има у ныима дѣла; закупи пакъ даваће се явно и на стечишију. Помѣстный порезъ разрезиваће се тако како небы шкодio произвођеню и небы сметао унутрашњој трговини.

Послови на явну ползу ће плаћани, и то изъ пореза они провинција, које ће уживати заведења и путове на суву и на мору.

Обављење већъ законъ, који варећује, да ће буџетъ прихода и расхода државы утврђиванъ и саобићење быти сваке године; законъ тай најстрожје ће се држати. Прегледаће се плата свакогъ надлежателства.

Началници и појданъ чланъ сваке вѣрозаконе общине, опредѣљенъ одъ мое В. Порте, ће позваны, да участвую у савѣтовању највишегъ суда. Кадъ се годъ што поданика мои уобщите тицало буде, нарочито ће тога ради сазивани быти одъ могъ В. Везира. Влада члана ти трајаће годину дана, и ступајући у дужностъ полагаће заклетву. Сви члнови суда у редовнимъ и ванреднимъ скупштинама даваће свой гласъ слободно, нити ји ико тога ради смети узнемиравати.

Подкупљивање и неваљаљство подеднако ће быти казнено, па ће то на коме му драго.

Постарано ће быти за банке и остала той подобна заведења, како да се преобрази новчана и финанцијална система, и да се установе фондови, који ће быти извори богатства у моме царству. И ће постарано за грађење друмова и канала, који ће саобраћати олакшати и благостанје поданика увећати. Све ће се одклонити што бы сметало трговини и земљодѣлству. Да бы се до те цѣли дошло, употребиће се све, чему наесь науке у Европи о томе уче.

Ово є моя воля и заповѣсть; а ты ћешъ мой Великий Везиру, по обичају обнародовати овай мой царски ферманъ, како у главномъ граду, тако и по свимъ частима и странама мoga царства, и ты ћешъ приљежно бити и латити се свијо нуждни мѣра, да све наредбе које онъ у себи садржава, буду одјако са највећомъ и најстрожјомъ точносћу извршene.

Изъ Цариграда пишу „Конститусионелу“ подъ 2. Фебр. сљедијуће: Омер-паша писао є напово једно писмо Султану, у коме га моли, да га постави за ратногъ министра и за главногъ заповѣдника све војске у целомъ царству: онъ наводи, да онъ то не захтева изъ честолубија, него изъ чистогъ отечестволубија; будући се најда, да ће тако избавити Турску одъ пропasti, у коју бы є неодклонимо сурвали они люди, који садъ на кормилу стое; ако му се та молба неуважи, онъ ће онда быти принуђенъ, да да оставку. Омер-пашини пратељи, тако вели овай дописатељ, одричу, да є Омер-паша овакво писмо цару писао, но засадъ се готово као извѣстно узети може, да ће се Омер-паша у Европу

У Цариграду 16. Фебруара. — Рѣшенія Высоке Порте у смотренію поболѣшага стана христіански портины подавника послата су у Паризъ. — Етем-пашу очекую изъ Александріе, да поднесе порти на потврђеніи мињніи и заключенія комисіе за сuezкій каналъ. Не сумна се, да ће у томъ важномъ пытаню испасти за рукомъ, убѣдити енглескогъ комисара о цѣлисходномъ мышљио нѣговы другова изъ тврдоzemне Европе, кои такоће у реченої комисіи участвую. — У Пере и Галати уведено въ осветљићи улица. — Калимахи новонаименованый посланикъ высоке порте при бечкомъ двору, спрема се већь на путь у Бечъ. — Омер-паша добио є заповѣсть, да остане на чelu войске. — Јованъ Ђика наименованъ є за княза одъ Самоса. — Г. Мурай, енглескій посланикъ при персикомъ двору, дошао є у Табризъ, и спрема се оданде на путь у Мосульъ, гдѣ ће чекати далъ заповѣсти и упутствіа одъ свога двора. — По вѣстима изъ Кандахара (близу Индіје) влада тамо велико огорчено противу Енглеза; млоги су Енглези поубіјани одъ варварски тамошнии жители, а чијове жене у тавницу бачене, како бы одъ чијовы сродника велике суме за одкупъ добили.

— Изъ Дамаска пишу „Осерваторе трестино“, да є збаченъ тамошићи военогъ намѣтника и команданта Извет-паше, поречено, и да ће се онъ одржати на свомъ мѣсту при свымъ сплеткама свой непріятеля. Недавно є добио заповѣсть, да једну часть тамошићи гарнизона заедно са артиљеријомъ оправи у Ерзерумъ, но онъ є чекао, да му дођу потребне на тай конацъ суме новаца изъ Байрута. — Вѣсть, како є Русія примила аустріјске предлоге, учинила є у Дамаску врло велико упечатленіе.

— Изъ Ерзерума пише дописатель „Дайли-Нюс“-а следујуће: Еданъ францускій трговацъ дошао є овамо изъ Тифлиса преко Александроноля и Карса. Готово се као извѣстно узети може, да ће Руси на пролеће нашу варошь (Ерзерумъ) обесѣсти. Они већь обучаваю ёрменску и ђурђянску войску. Регуларна кавакска войска брои око 80.000 момака. Одъ те войске стое 10.000 момака у Тифлису, 10.000 за обрачу противъ Шамила, 10.000 пазе на Омер-пашу, а остали 50.000 момака стое на турской границы. Но осимъ овы добиће Русія на пролеће юшће 20 иљада войске.

Р У С И Я .

Изъ Петробурга явља се: Дневнымъ указомъ одъ 7 Фебруара стављићи є досаданій командантъ у Мингрелији ќенерал-мајоръ князъ Багратионъ-Мухранскій подъ команду ќенерала Лидерса. Јоштъ намъ вѣји явљено, ко ће доћи на његово мѣсто; но по свой прилици постаће главный заповѣдникъ у морскимъ провинцијама ќенераль Брунеръ, кои є съ једномъ части карске войске противъ Омер-паше отишао.

— По вѣстима изъ Варшаве, држана су тамо подъ предсѣданіемъ княза Горчакова савѣтованія о войничкомъ преустројеню краљевства Польске. У тимъ савѣтованіјама участвовао є и ќенераль Любомирскій.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 13. Фебруара. — Као што се чув, быће по старомъ монархичномъ обычаю оглашенъ пороћай царичинъ са 101 или са 21 топомъ, то јестъ, ако буде принцъ са 101, ако ли пакъ принцеза, са 21. При пороћају пакъ налазиће се у собама царичинимъ президенти свю највиши државни тѣла, да бы после могли сведочити о истиности пороћая и детета.

— Бывшій краль вестфалскій даваће членовима паризногъ конгреса у идућій четвртакъ сајну часть у „Пале роави“-у.

— Были су се разносили гласови, да ће се юче, то јестъ 12. Фебруара, додогоди на мѣсту Гастинге демократични метежи и демонстрације; но чује се да се и што то-ме подобно додогодио.

— Млоги потврђую, да француско правительство озбиља на то мысли, да захтева патрагъ одъ Енглеске оне многобройне архиве, исторична акта и податке и старе рукописе, кое є Велингтонъ год. 1815. изъ Париза у Лондонъ однео.

— У Ліону є дошло юче у ютру на средоземномъ гвозденомъ путу неколико руски официра, кои су се юшће истога дана далъ у Паризъ кренули.

— Грофъ Буоль ћио є данасъ (13. Фебр.) кодъ царице француске на аудиенцији, да преда њеномъ величеству орденъ звезданога креста, при посланый одъ удове царице аустріјске царицы Евгенији.

Х И Н И А .

По писмама која є „Универсъ“ изъ Хонг-конга подъ 2. Децембра добио, трае хинеска буна у великој части царства у пуной снаги. Приврженици Тай-Пинг-Вангсоги тумарају у великомъ частима по провинцијама, но зато опетъ не саобраштай сасвимъ прекинутъ; јеръ треба само избегавати она мѣста и пределе у коима се те чете баве, па онда є човекъ безбѣданъ. — Енглеска фрегата „Сибила“, која є у сѣвернимъ предѣлами хинезкогъ мора проматрала, повратила се у Хонг-Конгъ, почемъ є покушавала, да продре у рѣку Амуръ, у којој руска флота стануе. Руси, кои су на утоку рѣке подигли шанчеве и обкопе, дочекали су енглеску лађу ватромъ изъ пушака, ранили су неколико Енглеза, и приморали су капетана лађе, да одустане одъ свое намѣре, извести се на суву земљу.

— Око конца прошле године додогодио се у вароши Макао страшанъ пожаръ. Око 2000 кућа погорело є. Вредность упропашћеногъ иманіја цѣни се на 2 милиона долара. Између млоги людіј, кои су томъ приликомъ пострадали и животъ изгубили налазе се и неколико морнара одъ францускихъ фрегата „Виржніе“ и Константине.“

ПОЛИТИЧНЫЙ ПРЕГЛЕДЪ.

У Бечу 16. Фебруара.

Единији догађаји, кои є изъ саје сѣднице чланова за паризкимъ конференцијама, у явностъ дошао, јестъ закључење примирја. Француски листови, неимаюћи засадъ да

льи положителни вѣсті о дѣйствованію конференція, за-
нимаю се садъ са формалитетима, кои су се при сѣдници
наблюдавали и съ подобнимъ малenkостима и споредно-
стима. Мы дознаемо по томе, да редный положай држава
нѣ ставлѣнъ и опредѣленъ по азбучномъ реду, као што
се съ почетка говорило, него да ће назначенъ быти по
ономъ реду, по комъ су заступници лотични држава одъ
цара Наполеона у аудиенціи примѣни били. Съ десне
стране грофа Валевскогъ, кои ће у сѣдницама предсѣ-
давати, сѣдиће дакле одма лордъ Кларендонъ, затимъ
грофъ Буоль, грофъ Кавуръ, грофъ Орловъ и Али-паша,
а съ леве стране лордъ Ковлей, баронъ Хибнеръ, мар-
кизъ де Виламарина, баронъ Бруновъ и Мехмедъ Ѣемил-
бей.

О првој сѣдници, држаној 13. Фебруара, дознаемо
слѣдује: У 1. сать и 20. минута по подне били се већъ
сви пуномоћници скupili у сали конференціја, где јй є
дочекао грофъ Валевски и баронъ Буркней. Пуномоћ-
ници силазили су съ кола свои кодъ главне капије мини-
стерства иностраны дѣла, и пеняли се горе узъ широку
степеницу, где є было понамештано неколико служите-
ља, кои ће имъ врата отварати. Найпре (2 минута по-
сле 1 сата) дођоше сардински пуномоћници грофъ Ка-
вуръ и маркизъ одъ Виламарина. Грофъ Кавуръ изгледа
одприлике 40 година старъ. Нѣгово в лице пуно духа и
значаја доброте. Оба ова пуномоћника дошли су у са-
свимъ простымъ колима а пратио јй є само еданъ ѡгеръ.
После Сардинца дошао је Али-паша и Мехмедъ Ѣемил-
бей, турски посланици на паризкимъ конференціјама. Они
су се довезли на сјайнимъ колима, а пратила су јй два е-
гера у богатомъ одѣлу. Мало часъ затимъ стигоше го-
тово у једно исто време двоја кола. У првима є сѣдјо
лордъ Кларендонъ и лордъ Ковлей, а у другима, који су
была врло сјайна, бијаше грофъ Буоль и баронъ Хибнеръ.
На руске пуномоћнике пакъ морало се подуже чекати.
Они су стигли текъ у $1\frac{1}{4}$ сата по подне кодъ зданія ми-
нистерства, и то у сјайнимъ колима. Грофъ Орловъ, који
премда му већъ има 70 година, неизгледа старіји одъ 50
година, и који є још врло снајанъ и хитаръ, скочи изъ
кола, и оде брзимъ корацима навише узъ степене. Кадъ
се већъ горе попео, окренуо се, да пречека мало на г.
Брунова, који є, увінъ у једномъ великомъ япуницету, съ
напрезанъмъ и једва се съ кола сишао, и лаганымъ ко-
ракомъ узъ степеницу ишао. Онъ изгледа врло слабъ
суморанъ, и Орловъ є у сравнено съ њимъ јошъ мла-
дић. Што се грофа Орлова тиче, онъ има врло здравъ
и снајанъ изгледъ, и коса му є при свой дубокой ста-
рости густа и текъ једва почела седити. Пуномоћници
нису били у униформи; сви су били у црномъ фраку, и
округломъ шеширу. Турски пакъ посланици имали су
на глави фесъ. Кадъ су се пуномоћници скupili, било
се врло мало људи скupilo предъ зданіемъ конференці-
јални сѣдница. Но око 2 сата стекло се већъ више све-
тине; а око 4 сата, кадъ су се дипломати разилазили, бы-
ла се сиљна светина предъ зданіемъ сабрала.

Данашиња, т. є, друга сѣдница конференціја, почела є
у $1\frac{1}{2}$ сата, и трајала є до $4\frac{1}{2}$. Шта су пуномоћници у-
истој сѣдници рѣшили, нѣ се могло дознати. Но „Кон-
ституционель“ саобщава о ономъ што се између оста-
чимъ се главне точке уговора о миру буду рѣшиле. А
могуће є, да ће на конференціјама и ревизија бечкогъ у-
говора у той сѣдници имало по једној прилици догоditи, у-
говора одъ год. 1815. обратити на себе позоръ пуномоћ-

напредъ слѣдује: Г. Бенедети, директоръ министерства
инострани дѣла, водиће, подпомогнутъ у томе одъ једногъ
нижеј шефа реченогъ министерства, протоколь кон-
ференціја. По дипломатскомъ обычају започеће се прва
сѣдница са изборомъ предсѣдателя, кои ће пословима у-
прављати. Изъ узрока тога, што се конференціје држе у
францускай главной вароши, быће предсѣдаванъ уступ-
љено грофу Валевскомъ. Опредѣлиће се такоће, у ка-
квомъ ће се виду конференціје држати, да ли писмено, то
есть посредствомъ нота, или устмено, или у смешаној
форми. У исто време быће назначено, коме ће се нало-
жити и повѣрити састављање и израђивање протокола.
Затимъ ће се прећи въ испитиванию и извиђењу пуномоћ-
ња свакогъ поединогъ пуномоћника. Овай се формали-
тетъ састоји у томе, што се оригиналъ пуномоћија свакомъ
поединомъ члену конференціја на разгледање поднесе. За-
тимъ ће се изјавити, да су пуномоћија извиђена, одъ свио
страна примљена и у акта конференціје остављена.

И одъ тогъ су тренутка конференціје формално са-
стављене. Почетку савѣтованіја предходиће свакадъ једна
беседа предсѣдателя, у којој ће быти разложена узаем-
на цѣљ овогъ сабора, и објављиће текъ савѣтованіја, ко-
ме ће у овомъ случају за основъ служити протоколь,
подписанъ у Бечу 20. Јануара тек. год., заедно са њего-
вимъ додаткомъ, на који су се сви сајзници одъ 20. Нов.
1854. год. па и руски пуномоћници подписали. За време
бечки конференціја зактевао је грофъ Буоль одъ свио пуномоћника,
да дѣланъ и текъ конференціја као највећу тай-
ну чувају. Мы мыслимо, да ће се и садъ сви пуномоћници
на то обvezати. — „Конституционель“ притомъ увѣ-
рава, да су пуномоћници сајзни сила, съ изузеткомъ
руски заступника, држали прошлога четврта у министер-
ству иностраны дѣла једну предуготовителну сѣдницу, да
бы се увѣрили о својој слоги у смотреню положаја и го-
вора наспрамъ руски пуномоћника. Да бы турски по-
сланикъ и у той сѣдници присутствовати могао, нѣ оти-
шао чакъ до Марсела великомъ везиру на сурећтву.

— Паризкій „Таймс“-овъ дописатељ примѣчава:
„Неће быти излишно, да се садъ и о Прайской две, три
рѣчи проговоре. Я дознаемъ изъ два поуздана извора,
кои се узаемно потврђую, да та сила (Прайска) има за-
садъ баремъ доста, а могло бы се рећи и извѣстногъ из-
гледа, да ће, и ако не башъ одма у почетку, а оно баръ
позднє участвовати на конференціјама. Прайска є опре-
дѣлително и ясно изјавила, да є она готова приступити
и примити она иста начела и обvezаности у погледу на
источно питање, као тада и Аустрија, и очекује садъ, да
јој Аустрија по даноме обећању, олакша участвованје на
конференціјама.“

— Паризкій дописатељ „Пост“-а вели: „Баронъ
Прокешъ, аустријскій интернуціоњ (посланикъ) при о-
томанској Порті, припослао є изъ Цариграда еданъ ме-
морандумъ, који садржава његове мысли и сматрана о пре-
устройству подунавски књажества, о коме ће се предмет-
ту на конференціјама рѣчь повести, и који ће се претрести
чимъ се главне точке уговора о миру буду рѣшиле. А
могуће є, да ће на конференціјама и ревизија бечкогъ у-
говора у той сѣдници имало по једној прилици догоditи, у-
говора одъ год. 1815. обратити на себе позоръ пуномоћ-

ника, будући тай уговоръ садржава неке чланке, кои су у теченију повремену догађаја смисао свой изгубили.

У Бечу 18. Фебруара.

Мы смо јоче по „Конституционелу“ явили, да ће се конференције само у определене дане држати. „Патри“ вели, да је ово казиванје „Конституционела“ и други француски листова погрешно, и додаје томе: „Будући је за израђивање протокола сваке поједине сједнице нуждно неко извѣстно време, зато је лако понятно, да се неће држати даље сједнице, додоје се оваки посао сасвимъ не изради. И збогъ тога нису точно означени дани за држанје сједница.“

И доиста ће ни 15. Фебр. (у среду) држана сједница. Едан је паризкиј дописатељ „Келнишъ цайтунга“ вели, да се протоколи одма после сједнице цару Наполеону до-

стављају, пре него што се они пуномоћницима саобщте. Осимъ тога добија царъ Наполеонъ сваке четврти сата одъ свога министра телеграфско извѣстје о току преговарања на конференцијама, чега је ради спроведења едан подземни телеграфъ између двора грофа Валевскогъ и тилјира.

„Пей“ увѣрава, да су одма после конференцијалногъ заключена у смотрену премирја разаслане телеграфске депеше у Кримъ, Русију, Сардинију, Лондонъ и Турску, како бы се одма нуждне за заключење примирја мреџе предузеле.

Течай новаца: Дукати, 4. фор. 45 кр. за банке
Цванцигери: 3%.

О ГЛАСИ.

(2—3) Судъ Окружнія Гургусовачкогъ обзнатије свакоме кога се тиче, да је на основу 198. §. грађанској поступка судејскогъ, стециште надъ џелемъ покретнимъ и непокретнимъ иманјемъ почившегъ се презадуженогъ Павла Машића изъ Селачке отворено; и зато се свакій, кој бы што одъ Павла ма коимъ правомъ тражити имао, овимъ позыва, да се до 9. дана мѣсца Марта 1856. год.; са својимъ потраживанјемъ и доказима, које о томе има, Суду овомъ прајви; јеръ у противномъ случају Судъ ће массу ову по прјављенимъ и оправданымъ тражбинама расположити, и свакога, који бы што у исту масу положити имао безъ призрѣња на његово непрјављено право, по коме бы онъ што одъ почившегъ прїмати имао на исплату принудити.

№ 538. Изъ заседанія Суда Окружнаго.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТЬ.

(3—3) Ревностнимъ настојавањемъ и примѣрнимъ трудолюбијемъ Началника среза Ключкогъ окр. Краинскогъ шт. капетана, г. Јована Милосављевића, кој је, чувствујући найоскудније станови бѣдни и кукавни оны, фамилија Прногорски у Петровомъ Селу поменутогъ среза насељни, предводитељи самъ 300 ока ране на помоћь нѣдову поклонивши, живији примѣръ човеколюбја показао, — тронути нѣки одъ трговаца и житеља неготински, изволнји су и то имено: Ђока Станојевићъ Бела 10., Јова Недељ. Гинићъ, 2., Стеванъ Исаковићъ 2., г. Лазаръ Лазаревићъ членъ окр. Суда 2., Пе-

таръ Николајъ, винар. трг. I. и г. Крста Марк. Петровићъ быв. економъ 1. дакле свега 18 # цес а Петко кафеција, гавазъ 200 ока ране на утху и подпору поменутимъ фамилијама поклонити и новце хвалњомъ г. Старешини издати.

Како дакле овомъ охотномъ поступку срезкогъ Началн. г. Милосављевића, тако и одличномъ и сваке похвале и подражења достойномъ примѣру овога дародателя, указуюћи публику овимъ, топлу свою благдарност, хвали вишићъ Творца, кој је роду нашемъ овакове човеколюбце даровао, којима подобни још у роду и отечеству нашемъ имаде.

23. Јануара 1856 у Неготину
присутствователь
Србинъ.

Стецишта се отварају:

Кодъ Суда Шабачкогъ:

1. надъ џелемъ покретнимъ и непокретнимъ иманјемъ почив. Косане, Станке младолѣтне кћери пок. Тодора Поповића, — до 10. марта т. г.

2. надъ масомъ поч. Глише Кузмановића изъ Вукошића, — до 14. марта т. г.

3. надъ масомъ поч. Станисава Гагића изъ Салаша Прнобарскогъ, 10. марта.

Кодъ Суда Ужиčкогъ надъ џелемъ покретнимъ и непокретнимъ иманјемъ поч. Мелентија и Тасе Мурића изъ Трнаве, до 12. марта.

Подписаный узима слободу овимъ објавити почитаемој публици, да онъ притежава средство требити мишеве и пацове, тако, да ніједнога укући или којој другој стаји неостане. Онъ је Сл. Управителству варошк. показао млога писмена сведочанства овомъ искуству своме, и бавиће се само 6 дана кодъ Рафа Лебла, преко пута саборне цркве.

У Београду 24. Фебр. 1856.

Морићъ Лебљъ.

За покой душе живописца велике Београдске цркве ДИМИТРИЈА АВРАМОВИЋА држаће се у истој цркви сутра (у Суботу 25. т. м.) у 7. сати торжествено опело, на које се сви сродници, пратељи и познаници покойника најпристойније позивају.

Подписаный дошаоши ово дана изъ Брина и Беча, подпунјо је својој трговину, свакостручнимъ израђенимъ и неизрађенимъ еспапима, по новој моди; зато препоручујући се поштованој публици и свима своимъ старимъ муштеријама, обећава, најефтинју цену, а притомъ најфинији и најбржји радъ.

Тома Стојановићъ,
шнайдеръ
кодъ Париза

(3—3) Како је подписаный отворио фабрику винскогъ сирћета, то се препоручује гг. купцима, који бы таковогъ имати желили, било на мало или на много, па и у својимъ бурадима, да ће свакога врло добромъ сирћетомъ и умјerenомъ цѣномъ послужити. Фабрика се налази у Палилули кодъ „два голуба“, но моћи ће свакій, који на мање узети жели, добити и у његовогу укући, где је отворио продавницу истогъ сирћета.

Ђорђе Молеровићъ.